

Communio

LIBERALKATOLSK KYRKOTIDNING NR 1 2007 ÅRG 39

Pris 25:-

Skärtorsdag för snart 2000 år sedan

Han tog ett bröd, tackade Gud,
välsignade det, bröt det och räckte
det åt lärjungarna och sade:
DETTA ÄR MIN LEKAMEN.....

Sedan han ätit tog han kalken,
tackade åter,
välsignade den och gav den åt
lärjungarna och sade:
DETTA ÄR MITT BLOD.....

MENINGEN OM GUD

Några tankar av sr Carina Carlström

Varje gång jag lyssnar till eller deltar i ett samtal kring frågan hur man moderniserar eller förändrar gudstjänstordningen (det vi felaktigt brukar kalla "liturgin" ¹) får jag en gnagande känsla av att någonting är fel. Jag har aldrig riktigt kunna göra klart, vare sig för mig själv eller än mindre för andra, varför jag upplever denna märkliga känsla... det är bara en suddig, obegriplig aning om att vi sysslar med någonting vi inte begriper och därför borde handskas försiktigt med.

Men så, en natt, kom jag att tänka igenom vad Mats Brandt berättade för oss under en engagerad föreläsning i samband med studiedagarna i Stockholm för två år sedan. Ämnet var mässans innehåll och historia, och han var oerhört detaljerad, kunnig och kärleksfullt insatt i mässordningens inre mening - varför den överhuvudtaget finns till, varför de första kristna drevs att utforma den, och framför allt vad den betyder.

Då slog det mig att mässan är som en mening: en rad med ord, placerade i rätt ordningsföljd, för att uttrycka någonting. Och i och med att jag hade förstått det, insåg jag också varför jag hade varit så illa till mods under diskussionerna om att förändra den. Om du tar bort eller lägger till ett ord, eller flyttar om orden inbördes, betyder meningen inte längre samma sak. Vad värre är; den kanske inte längre betyder någonting alls!

Det är därför det är så vanskligt att göra ändringar i mässordningen, eller i vilken gudstjänst ordning som helst, för den delen. För att förstå vad gudstjänsten vill uttrycka måste man inte bara kunna de enskilda orden i meningen, utan varför de sitter i den ordning de gör och vad de tillsammans säger.

Jag satte rubriken "Meningen om Gud" på den här funderingen, därför att jag tror att det är vad mässan handlar om: en mening som försöker koppla samman Gud och oss människor i innerlig gemenskap tvärs över alla gränser och barriärer. Mässan är en kommunikationslänk - en rad med ord som vi uttrycker och Gud besvarar.

Forts. sid 3

Biskopens spalt

Vi har hunnit en bit in i 2007 och påsken närmar sig.

Jag kan konstatera att i många läger hos våra systrar och bröder i andra kyrkor finns en tendens till medlemsmässig tillbakagång eller stagnation. Så har det också varit i vår kyrka.

Men när jag ser tillbaka på tiden efter att den blev en del av synoden under biskop Tom sedermera under biskop Maurice är det med tillfredsställelse jag kan konstatera att det finns en positiv tendens i vår kyrka. Både internationellt och i Sverige ökar antalet medlemmar.

Jag tror att denna tendens kan öka och ökar i förhållande till vår förmåga att bevara vår traditionella särart inom den katolska sfären (som den framgår av vår Principförklaring och Korta Lärosammanfattning) och samtidigt kunna omsätta den i det moderna samhället samt göra detta känt för sökande människor.

Att hålla fast vid vår särart kanske av vissa betraktas som konservativt, och i vissa delar är och måste vår kyrka vara konservativ. Detta för utan vår särart har LKK inget existensberättigande. Det är lätt att göra misstaget att sätta konservatismen i motsats till vårt liberala förtecken. Men vårt liberala förtecken står för frihet: frihet från utomstående kyrkoöverhuvud, frihet från dogmatism (men ändå kunna ha dogmer), frihet att tolka och frihet att söka.

Upplevelsen att kunna kombinera den världsliga vetenskapen med den djupaste mysticismen, det är för mig också liberalkatolsk frihet.

Att genom att släppa alla tankar på och, föreställningar om Gud, kunna närma mig Honom i mig själv, det är också liberalkatolsk frihet för mig.

Att kunna ge uttryck åt min tro eller verklighetsuppfattning utan att bli ifrågasatt, det är den största liberalkatolska friheten som jag ser den.

Alla dess friheter och många fler därtill som omfattas av vårt liberala förtecken måste vi vara ytterst rädda om att bevara.

Men vi får inte glömma bort vår frihet att kunna förändra inom kyrkans ramar. Ett exempel på detta var ju beslutet att kunna ordinera kvinnor till prästämbetet. För att kunna göra detta har vi inte behövt ändra på ett enda ord i vår kyrkas lag. Att ordinera kvinnor har egentligen alltid varit tillåtet ända sedan LKK grundades. Enda hindret har varit biskopssynodens motstånd. Det var därför en ny synod bildades av biskopar som hade en annan syn på verkligheten. Det är därför så glädjande att se hur detta har givit god frukt, en positiv tendens, som det är av största vikt vi tar tillvara på, genom att ge de nya, som sökt sig till vår kyrka, information och utbildning i vår särart så att de en gång kan föra den liberalkatolska traditionen vidare till framtida generationer.

+Sten-Bertil

OFFICIELLT

Vid mässan i Maria församling i Uppsala den 11 februari ordinerades Christer Berglund till Klerk av biskop Sten-Bertil.

Vid mässan i S:t Mikael's och Alla Änglars kyrka den 11 mars ordinerades Gudrun Fleetwood till subdiakon av biskop Sten-Bertil.

Den som mottar kommunionen förlorar sig själv i Gud som droppen i havet: det är omöjligt att längre skilja dem åt... I dessa kärlekens bråddjup kan man gå förlorad för alltid"

St John Vianney

Munkarna kommer tillbaka!

Cirka två mil norr om Värnamo ligger Nydala herrgård. Här finns resterna efter ett av Sveriges mest betydelsefulla kloster innan det stängdes och munkarna fördrevs 1529. Nydala kloster grundades 1143 av munkar från Frankrike som ett av de första Cistercienserklostren i Sverige, och fick stor betydelse för kultur, jordbruk och ekonomi i hela södra Sverige. Klostret var en stor jordägare, kontrollerade mycket av det viktiga fisket och hade nära kontakter med de regerande furstehusen.

Av det en gång så stolta och mäktiga klostret finns idag inte mer än några illa sargade ruiner och två små kyrkor kvar. Vid det nordiska sjuårskriget brände danska trupper ner vad som fanns kvar av klostrets byggnader och så småningom byggdes på ägorna vad som idag är Nydala herrgård. Nuvarande huvudbyggnad är från 1790-talet och ägs sedan 1949 av Värnamo kommun. Huvudbyggnaden har använts som skola och lägergård, men snart flyttar munkarna tillbaka.

Den 12 januari i år undertecknades nämligen ett avtal i Rom mellan Värnamo kommun och Cistercienserorden som ger orden rätt att disponera Nydala herrgård för att återetablera klosterverksamheten. Cistercienserna återvän-

der efter 478 års frånvaro från Sverige. Värnamo kommun har uttryckt förhoppningar om att munkarnas återkomst, förutom den andliga dimensionen i klosterlivet, också skall få betydelse för kulturlivet på orten. Man hoppas att klostret skall sätta Värnamo på kartan och locka fler besökare.

Redan idag är Nydala ett viktigt besöksmål. Kommunen beräknar att ca 22 000 personer besöker klosterruinerna och de två medeltidskyrkorna på platsen varje år. Cistercienserorden är känt för sina internationella konferenser om andlighet och kultur. Och man har beslutat att hålla en internationell konferens om S:t Bernhard av Clairvaux, ordens grundare, i Nydala redan nästa år!

Den 1 maj flyttar de första munkarna in i herrgården. Man planerar att hålla kurser för allmänheten i bl a miniatyrmålning, mosaikläggning och bokbinderi. Man vill också anlägga en klosterträdgård och ett gästhem. Planerna är att de två kyrkorna som finns på platsen skall användas gemensamt med Svenska kyrkans församling på orten. I byn bor bara några hundra personer, så det lär inte bli några problem att tillgodose allas behov.

Red.

Pilgrimsresan

Femte nyckeln: tystnad

Det är svårt att finna tystnad idag. Vi är ständigt omgivna av ljud; sådana vi valt själva är i minoritet, åtminstone annorstädes än hemma. Men också då vi tror att det är tyst, är det sällan det. Maskiner surrar i bakgrunden, det susar i rör och grannarna hörs genom väggarna. Till det fyller vi själva på ljudbruset med påslagna TV-apparater, stereoanläggningar, ipod-ar och datorer. Vi tar emot och sänder SMS på våra små telefoner - pip, pip, pip i olika tonarter. Trafiken är en ständig följeslagare i de allra flestas boendemiljö, liksom flygplan, helikoptrar, maskinbuller och annat som det moderna samhället innehåller. Mycket stör oss, ännu mer är vi så vana vid att vi inte hör.

Har du tänkt på den känsla man får när man plötsligt befinner sig i en helt tyst miljö? Frånvaron av ljud trycker rent fysiskt mot öronen; den kan kännas så tät att man tycker sig kunna skära i den med kniv. Men faktum är att av de cirka två miljoner år som vi varit människor, är det i princip bara de sista två hundra åren vi varit omgivna av andra ljud än fågelsång, trädslus, klappret av hästhovar och kanske det monotona klingandet från smedjan i byn. Musik var något man måste söka upp genom att gå på konserter eller danstillställningar, och de maskiner vi tillverkade och använde varken surrade eller brummade. Ändå har vi hunnit bli så vana vid ljudmattor att vi frivilligt väljer ljud därför att tystnaden skrämmer oss.

Du har hunnit till nästa anhalt under din pilgrimsvandring, och en av de saker du främst lagt märke till under din vandring är den stora, förunderliga tystnaden. Först tyckte du inte om den - den gjorde dig nervös, och du önskade att du hade din ipod eller mobil med dig, eller åtminstone en vandringskamrat att prata med. Det kändes otäckt att kunna höra dina egna steg i marken, din puls som dunkade i kroppen, det där svaga bruset av din egen kropps inre arbete som du aldrig brukade lägga märke till. Men med tiden började du slappna av, sedan började du att lyssna... och vid det här laget, när du gått mer än halva

vägen mot ditt hägrande mål, har du vant dig. Ja, rentav börjar du att tycka om tystnaden!

Din femte nyckel är manteln, pilgrimens gråa vadmalskappa med en stor, vid huva att dra över huvudet för att stänga ute de eventuella ljud du fortfarande hör. Det är framför allt huvan som hjälper dig att höra inåt, mot kroppens egen ljudmatta av puls och andra livstecken... men du har också börjat höra någonting annat, betydligt viktigare: din egen inre röst. Och för varje steg du tar, blir denna röst allt starkare tills du plötsligt, någonstans på vägen, inser att det är två röster du hör. Den ena är din egen andes... men den andra?

Om du har tagit din roll som pilgrim på allvar, har du koncentrerat dig på två saker under den vandring du hittills gjort: avslappning och kontemplation. Nu skördar du, utan någon som helst svårighet, belöningen. Din ande börjar tala till dig, och den börjar tala till Gud... som svarar.

Utän tystnad kan din bön aldrig bli kontemplativ. Din andes röst är så svag, så svag, och Guds är ännu svagare. Jag tror personligen att det beror på vår fria vilja, som han respekterar så till den milda grad att vi t.o.m. är fria att våldföra oss på hans skapelse utan att han hutar åt oss. Vår fria vilja är vad som gör oss till andliga varelser, förmögna att kommunicera med Honom varifrån vi kommer och en dag skall återvända till. Men vi föredrar nästan alltid att gå våra egna vägar, som leder i helt andra riktningar än till Gud, och för att slippa höra vår egen ande protestera dränker vi den lilla rösten i ljud. Bara tystnaden kan skära rakt igenom detta försvar, få oss att sänka garden och kapitulera inför våra egna sanna jag.

Det är i denna stund du har blivit en pilgrim. Med varje steg, varje andetag, varje pulsslug, för du ett inre samtal med Gud - och för första gången i ditt liv kan du faktiskt höra Honom. Borta är dina intellektuella försök att förstå Honom, dina högmodiga ambitioner att begripa Hans väsen. Genom att tystna-

den sänkt sig som ett skyddande täcke över dig, svept in dig i stillhet på samma sätt som din pilgrimskappa sveper in dig i tyg, har du äntligen lärt dig vad det innebär att be. Och nu handlar inte dina ord längre om lottvinster, nya jobb, bättre lön, framgång och lycka - inte ens om hälsa för dig själv och dem du älskar. Bönen har blivit ett samtal, en innerlig och uppriktig dialog mellan dig och Honom du säger dig vilja tillhöra.

Nästa steg på vägen mot andlig fullkomlighet är passionen. Och vad den innebär, vet du om du har läst evangeliernas berättelser om Jesu sista påsk och kristendomens födelse för tvåtusen år sedan. Passion handlar om det starkaste vi är förmögna att uppleva: kärlek och lidande, intimt invädda i varandra. Är du redo att ta det steget? Du förstår, när du väl har gjort det, finns det ingen återvändo.

Diakon Carina Carlström

Meningen om Gud

forts. från sid 1

Nästa gång jag lyssnar till eller deltar i ett samtal kring "liturgin", skall jag försöka hålla min insikt i bakhuvudet: att vi måste förstå gudstjänstordningen innan vi försöker göra någonting med den. Det gäller inte bara inför eventuella ändringar i den, utan lika mycket firandet av den. Visst kan man fira gudstjänst utan att förstå vad man gör - Gud lägger till det vi inte förmår, och tillsammans skapar vi vad det är menat att vara. Men ju mer vi förstår, desto längre fram på vägen kan vi möta Honom. Vi går Honom helt enkelt till mötes, precis som en ivrig älskande hastar längs vägen till mötet med den han/hon längtar efter.

¹ Begreppet **liturgi** innefattar inte bara gudstjänstordningen utan också sådant som kyrkans exteriör och ännu mer interiör, kleresiets dräkter, de liturgiska färgerna, hymner och kollektiva böner m.m. - d.v.s. i stort sett allt som ingår i vårt gemensamma utövande av tron. Boktips: "Den talande tystnaden" av Carl Henrik Martling.

Jesu grav?

Den 4 mars sändes en dokumentär på Discovery Channel i USA där bl a den kände producenten James Cameron (Titanic och Terminator) förde fram teorin att kvarlevorna i en grav som upptäcktes 1980 i östra Jerusalem skulle tillhöra Jesu familj. Dokumentären utmanar de traditionella föreställningarna om Jesus och hans familj och har föregåtts av stor uppmärksamhet i media.

Det handlar om den så kallade Talpiotgraven, som upptäcktes av professor Amos Kloner vid Bar-Ilan universitetet 1980 och som innehöll 10 benskrin med benen från människor som bodde i Jerusalem vid Jesu tid. På vissa av benskrinen finns inskriptioner.

För några år sedan rådde stor uppståndelse rörande ett annat fynd. En privatsamlare påstod sig ha köpt just ett sådant benskrin och hävdade att han funnit en förbluffande inskription på den. Där stod nämligen "Jakob, son till Josef, broder till Jesus" på arameiska. Benskrinet skulle alltså ha innehållit benen tillhöriga den Jakob som var ledare för den judekristna församlingen i Jerusalem och som, beroende på hur man tolkar det, antingen var bror till Jesus eller hans kusin. Också detta fynd fick stor uppmärksamhet i media. Experterna var oeniga. Många menade att inskriptionen kunde vara genuin och äkta, medan många hävdade att det var en förfälskning. Om inskriptionen var äkta skulle detta varit det första arkeologiska beviset för att Jesus har existerat som historisk person. Tyvärr omges föremålet med alltför många frågetecken. Dess exakta fyndplats är okänd, den förre ägaren har "glömt" vem han köpte den av och experterna har allt för många frågetecken rörande inskriptionen för att man ska kunna säga att det inte är en förfälskning.

De benskrin som James Cameron och hans kollega Simcha Jacobovici hävdar ha tillhört Jesus och hans familj är än mer kontroversiella. Camerons påståenden skulle, om de är korrekta, omkullkasta hela den kristna religionens grundvalar. Sex av de 10 benskrinen ska ha namninskriftnar. Jesus, Maria, Matteus, Josef, Maria, samt "Judas, son till

Jesus". Cameron påstår utifrån detta att:

- Kvarlevorna skall ha tillhört den Jesus som vi lär känna i evangelierna och hans närmaste familj, bl a hans mor och far
- En av de som kallas Maria ska ha varit Maria Magdalena
- Jesus och Maria Magdalena var gifta
- Jesus och Maria Magdalena skulle haft en son som hette Judas

Om detta är sant faller hela berättelsen om Jesu återuppståndelse och himmelfärd. Jesus reduceras till enbart människa. Det finns till och med de som påstår att han genom att ge sin "son" namnet Judas skulle överföra de messianska förhoppningarna på honom.

Cameron hävdar att man genom DNA-analys har kunnat styrka sina teorier att benen i benskrinen skulle tillhöra Jesus och hans familj. Man har tagit DNA-prover från benen i två av skrinen, det skrin som är märkt Jesus och ett av de som är märkt Maria, och proverna har visat att personerna inte är släkt. Detta är det enda man kan bevisa genom DNA-analys. Att bevisa att en person är Jesus eller släkt med Jesus är omöjligt om man inte kan jämföra DNA-materialet med ett referensprov från någon som man vet är nära släkt med Jesus, och trots Dan Browns fantasifulla teorier i den utmärkta deckaren "Da Vinci-koden" finns ingen som skulle kunna ge ett sådant referensprov.

Cameron och hans team drar emellertid inte bara slutsatsen att det handlar om Jesus och Maria Magdalena utan även att de var gifta. Och, utan att ha DNA-testat kvarlevorna i det benskrin som är märkt "Judas, son till Jesus" drar man slutsatsen att det är Jesus och Maria Magdalenas son.

Sanningen är att de prover som Cameron och hans filmteam låtit göra inte bevisar någon av de teorier han lägger fram. De bevisar varken att de två personerna var gifta eller att de hade en son. Det enda de bevisar är att mannen och kvinnan inte var släkt!

Den arkeolog som fann Talpiotgraven

och de 10 benskrinen anser att teorierna om att skrinen skulle tillhöra den Jesus vi lär känna i bibeln och hans familj är rent löjliga. Alla namnen som förekommer på inskriptionerna tillhör de mest vanliga under perioden. Han menar att det är osannolikt att en familj från Galileen, utan band till Jerusalem, skulle ha en familjegrav i Jerusalem med tanke på begravningstraditionerna. Han tillägger dessutom att man funnit inskriptionen "Jesus son till Josef" på flera benskrinen från perioden och att detta därför inte skulle bevisa något. Den fråga som slutligen infinner sig är om fyndet har någon betydelse för kristendomen och vår syn på Jesus som Messias och på det evangelierna berättar om hans liv och gärning. Finns det något som gör att vi har anledning att tvivla? Jag tror inte det. De DNA-prover man tagit bevisar varken att kvarlevorna tillhörde den Jesus som omtalas i bibeln eller att han var gift och hade barn. Inte ens när man räknar samman alla "bevisen" finns någon anledning att tro att vad Cameron påstår är sant.

Krister Fast

Det benskrin som enligt inskriptionen tillhör "Jakob, Son till Josef, broder till Jesus" Bild: Wikipedia

Faktaruta:

För att förstå användandet av de relativt små skrinen, och också berättelsen om hur man hanterade Jesu kropp efter att han dött på korset, måste man tänka på hur begravningsskicket såg ut i området runt tiden för Jesu liv. Man lade den döde i en huggen klippgrav, svept enbart i linne och utan kista eller annat skydd, för att låta kroppens mjukdelar förmultna under ett år. Därefter samlade man ihop benen och lade dem i ett skrin, ett ossuarium. Dessa skrin är oftast inte mycket större än att de samlade benen får plats. Ibland lade man till och med benen från flera familjemedlemmar i samma skrin. Ofta märkte man skrinen med en namninskriftnar.

Den 4:e februari fick jag ett e-brev med följande innehåll.

”Jag heter Axel Nyström och skriver till dig med anledning av att jag under våren skall delta i det Ekumeniska Följeslagarprogrammet i Palestina och Israel. Under perioden kommer jag två gånger i månaden att skriva ett resebrev riktat till politiker, journalister, medier och andra intresserade. Brevets fokus kommer att ligga på personliga intryck och reflektioner från min postering på Västbanken.

EAPPI (Ecumenical Accompaniment Programme in Palestine and Israel) vill genom att vara en internationell närvaro bidra till att dämpa våldet och främja respekten för folkrätten. Närvaron är ett uttryck för praktisk solidaritet för utsatta grupper –såväl palestinier som israeler.

Följeslagare från hela världen reser till området med syfte att genom sin ickevåldsliga närvaro kunna vidga handlingsutrymmet och ge hopp och stöd åt människor att verka för fred och försoning. Under vår vistelse samlar vi in information för att i våra hemländer sprida kunskap om vad som händer i området, öka engagemanget för fred och stärka folkrätten. Du kan läsa mer på programmets hemsida:

www.skr.org/foljeslagare”

På min förfrågan fick vi gärna publicera resebrevet i *Communio*.

Här nedan kan du läsa det första resebrevet.

+*Sten-Bertil*

En stor dag i Yanoun

Det är morgon i början av mars. Solen som börjar klättra upp över de olivklädda kullarnas toppar vittnar om att dagen kommer att bli varm. Så här års kan man aldrig riktigt veta med vädret. Det ligger någonting förväntansfullt i luften. Idag är den stora dagen. Dagen då Rashid skall plöja sin mark.

Vi sitter på trappan till ”Internationella Huset” i byn Yanoun. Långt nere i dalen dyker någonting vitt upp. Långsamt rör den sig längs vägens stora böj, blir allt större och vi kan snart skymta en mindre buss. Den svänger upp, parkerar framför huset och ut kliver en gammal man klädd i friluftskläder och prydd med ett långt vitt skägg. Efter kommer en ung kille. De är från ”Rabbis For Human Rights”, en av många israeliska organisationer som arbetar för en rättvis fred i Mellanöstern. Idag skall vi tillsammans övervaka när Rashid plöjer sin mark.

Vi följer stigen som pekats ut för oss. Den löper i skuggan av olivträden längs en sluttning. Här och var är den lite oländig, men fram kommer vi. Rashid har gått i förväg med sina får och ett par kamrater. De står uppställda när vi kommer fram. Högst upp på en kulle står tre israeliska soldater avvaktande. Lite senare dyker en mörkblå bepansrad bil upp. Det är israeliska polisen. Vi är tre representanter från följeslagarprogrammet och en från Rabbis For Human Rights. Sammanlagt är vi kanske tio personer som skall övervaka när fem personer brukar sin jord. Den här konfliktens komplexitet kommer till sin spets när jag räknar till att den här trånga dalgången just nu huserar

aktörer från fem olika håll. Det är bosättarna. Det är palestinerna. Det är en israelisk fredsrörelse. Det är den israeliska militären och polisen. Och det är vi följeslagare, en internationell närvaro.

Rashid och de andra börjar försiktigt plocka ihop och lägga åt sidan ris och grenar som ligger utspridda över marken. Fåren betar mellan de spridda olivträden. En åsna står tjudrad vid ett träd. Jag frågar honom hur länge sedan han sist kunde arbeta här. Ett år sedan svarar han. Kvällen innan har han över en kopp kaffe förklarat att det inte kommer att vara så hårt arbete just den här dagen. Det här är en symbolisk dag, dagen då han för första gången med lagen helt på sin sida kan bruka jorden som han ärvt.

Längs ena sluttningen ner mot dalen där vi står skymtar vi på långt håll en människa klädd i orange. I kikare ser vi att det är en man, långhårig och skäggig. De typiska attributen för en bosättare i området. Med sig har han två stora hundar. En påminnelse och varning om det som har varit.

Den palestinska byn Yanoun ligger i stort sett inringad av den judiska bosättningen Itamar och dess utposter. Byborna är troligen ättlingar till immigranter som anlände från Balkan någon gång under artonhundratalet. Bosättarna anlade sitt första hus 1985. Enligt deras egen hemsida så har jorden alltid tillhört dem och det de uppfylldes av när de först såg platsen var en ”stark känsla av tillhörighet”.¹ Sedan dess har bosättningen växt. Och växt. Och växt.

Yanouns yta har krympt i samma takt. Enligt statistik som den israeliska staten själv tagit fram är 43 % av ytan privat palestinsk mark som övertagits.² 2002 övergavs byn tillfälligt efter ihärdiga hot och trakasserier. För ett år sedan var det just den här jordens tur att tas i anspråk av bosättarna. Men även på Västbanken råder lagar. Det här fallet drevs i rätten. För en månad sedan vann Rashid ett mål i Israels högsta domstol. Det är han som äger jorden. Det är han som har rätten att arbeta här just denna dag. Men ändå känner han sig inte trygg.

Rashid har själv ringt dit militären. I Yanoun har man inget otalt med den israeliska försvarsmakten. Soldaterna har det lagliga mandatet att ingripa om bosättarna skulle anfälla. Enligt folkrätten har också en ockupationsmakt ansvar att sörja för befolkningens säkerhet på ockuperat område. Men det har hänt att israeliska säkerhetsstyrkor, trots att de varit informerade, har låtit bosättare misshandla Yanoun-bor när de arbetat på jorden.³ Därför vill Rashid också ha folk från civila organisationer närvarande. För att övervaka att soldaterna övervakar deras säkerhet.

De unga soldaterna vankar av och an och ser aningen obekväma ut i sin tunga utrustning. De kommer fram till oss och pratar en stund. Palestinierna bjuder oss alla på arabiskt kaffe med sump som de kokar i det fria. Den mörka polisbilen står uppe på krönet. Vi följeslagare hjälper till med att plocka och ris. Sen sitter vi och dåsar i vårsolen och småpratar med

Forts. sid 8

Äktenskapsutredningen

Äktenskapsutredningen, som tillsatts för att utreda vissa frågor gällande äktenskap, partnerskap och vigsel, presenterade sitt betänkande den 21 mars. Med anledning av betänkandet och de förslag till förändringar i lagstiftningen som föreslås kan det vara på sin plats med några reflektioner vad detta innebär för LKK och andra trossamfund som har fått statens förtroende att förrätta vigsel.

Utredningen föreslår i korthet att den nuvarande partnerskapslagstiftningen skall skrotas och att den lagstiftning som finns för äktenskap skall utvidgas till att även, och utan särskilda regler, omfatta samkönade par. Termen äktenskap skall enligt förslaget gälla både par bestående av personer som tillhör olika kön och personer som tillhör samma kön och de som ingått äktenskap skall i samtliga fall kallas makar. Valfriheten mellan kyrklig och borgerlig vigsel skall finnas även i fortsättningen och trossamfundet skall få behålla rätten att förrätta vigsel, men till skillnad från borgeliga vigselförrättare skall kyrkliga befattningshavare som har vigselrätt inte vara tvingade till att förrätta en vigsel. Vidare föreslås att Svenska Kyrkan skall likställas med andra trossamfund när det gäller rätt att förrätta vigsel. Tidigare har Svenska Kyrkans präster automatiskt fått vigselrätt medan andra trossamfund varit tvungna att ansöka om förordnande för varje enskild befattningshavare. Utredningen föreslår att Svenska Kyrkan i fortsättningen skall få ansöka om förordnande för varje präst på samma sätt som övriga trossamfund.

Utredningen konstaterar också att stödet hos allmänheten för att bevara valfriheten mellan kyrklig och borgerlig vigsel är stort och att det inte finns något brett stöd för att slopa möjligheten till kyrklig vigsel och införa ett s.k. civiläktenskap på det sätt som bl.a. föreslagits av miljöpartiet och vänsterpartiet. Vidare konstateras att hälften av de vigslar som genomförs varje år i Sverige sker i Svenska Kyrkan. Hur stor del av de övriga vigslarna som sker genom borgerlig vigsel jämfört med andra trossamfund vet man inte, eftersom det (förbluffande nog) inte finns någon statistik över detta.

Utredningen, som har genomförts av Hans Regner, har biträtts av två referensgrupper som under utredningens gång kontinuerligt lämnat synpunkter och deltagit i utfrågningar och seminarier. En referensgrupp har representerat de politiska partierna och bestått av riksdagsledamöter, medan den andra referensgruppen har bestått av företrädare för trossamfundet.

Den mest kontroversiella frågan under utredningsarbetet verkar ha varit den om huruvida samkönade relationer kan betecknas med termen äktenskap. Många religiösa företrädare har motsatt sig att termen äktenskap ska användas för samkönade relationer eftersom man anser att äktenskapet har en sådan religiös och historisk betydelse att det inte kan beteckna homosexuella relationer. Hans Regner kommenterade detta vid presskonferensen med att påminna om att termen äktenskap på inget sätt är förknippat med religion, att termen existerade i innan kristendomen kom till Norden och att den i strikt mening inte betyder annat än ”en relation som är ingången i laga ordning”. Motståndet har främst varit utbrett bland muslimska- och kristna trossamfund; bland de kristna trossamfundet är det främst Romersk-katolska Kyrkan och vissa frikyrkor som motsatt sig att man använder termen äktenskap för homosexuella relationer. Utredaren noterade även att orsaken till detta är att man i i muslimernas och de romerska katolikernas fall inte anser att homosexuella relationer är acceptabla av religiösa skäl.

Den problematik som är förknippad med att äktenskapet (d.v.s. en kyrkligt ingången, accepterad och välsignad relation mellan två parter av olika kön) av flera kristna trossamfund räknas som ett sakrament (en helig handling som förmedlar Guds nåd) medan en relation mellan två personer av samma kön på grund av teologiska, historiska och kyrkojuridiska skäl inte kan räknas som sakrament har inte kunnat beaktas av utredningen eftersom detta räknas som rent interna kyrkoangelägenheter. Det har inte heller diskuterats i den offentliga debatten. Tyvärr är nog orsaken även i detta fall att homosexuella relationer i många konservativa kyrk-

liga kretsar inte är acceptabelt i sig.

När det gäller de praktiska konsekvenserna för Liberala Katolska Kyrkan som trossamfund och för kyrkans präster och biskopar i deras egenskap som förordnade vigselförrättare kommer troligtvis inte mycket att förändras. Den största skillnaden blir att kyrkans präster och biskopar ges laglig möjlighet att genomföra vigsel även av homosexuella par. Kyrkan har ju under lång tid erbjudit välsignelse av ingått partnerskap och några av kyrkans präster har också haft förordnande att vara partnerskapsförrättare. Men dessa förordnanden har i strikt juridisk mening legat utanför deras uppdrag i kyrkan. Hur Liberala Katolska Kyrkan skall hantera en eventuell förändring av lagstiftningen återstår att se. Den klerikala synoden, vilken består av samfundets biskopar, präster och diakoner, kommer troligen att diskutera frågan när Regeringen har presenterat sitt förslag till proposition. I dagsläget vet vi dock inte när en sådan kan vara färdig att presenteras. Det är svårt att förhålla sig till lagändringar som man inte vet hur de kommer att se ut; utredningens förslag ger ju bara indikationer och är inte detsamma som en färdig proposition till Riksdagen. Reaktionerna hos enskilda medlemmar i klerikala synoden som redaktionen varit i kontakt med är emellertid positiva. Särskilt noteras att det finns ett brett stöd, både hos allmänhet och de politiska partierna, för att behålla den kyrkliga vigselrätten. Att man ”normaliserar” Svenska Kyrkans position i förhållande till andra trossamfund ses också som positivt. Det har bl.a. pekats särskilt på det faktum att den kanske mest kontroversiella frågan, huruvida även homosexuella förhållanden enligt förslaget skall betecknas med termen äktenskap, kan bli problematiskt ur ett rent kyrkorättsligt förhållande eftersom äktenskap räknas som ett sakrament och att det i strikt kyrklig teologisk, historisk och juridisk mening enbart innefattar par av olika kön, men frågan är vilken praktisk betydelse denna distinktion kommer att få inom kyrkan. Den allmänna reaktionen på utredningens förslag verkar vara positiv.

Forts. sid 7

När sekulariseringen går för långt

För några veckor sedan (17 mars) firades Irlands skyddshelgon St Patrick. ”St Patricks Day” är en högtid som inte bara firas i Irland utan även på andra ställen där det finns en stor grupp ättlingar till irländska immigranter, tex i Chicago och New York i USA och på Nya Zeeland. Vanligtvis firar man genom att ställa till med en hejdundrande fest.

Även i Kalifornien har firandet av St Patrick blivit vanligare, men uppenbarligen börjar det spridas en oro för att de irländska festligheterna har en allt för religiös prägel. Man försöker därför att ”tona ner” det religiösa ursprunget på samma sätt som man gjort med julfirandet och andra fester med ett religiöst ursprung. På Habitot Barnens Museum i Berkley norra Kalifornien har man helt enkelt döpt om festen för att slippa religiösa associationer!

När en mamma ställde frågan om festens ursprung till Habitot fick hon följande svar:

”Tack för din tankfulla fråga rörande den kommande Shamrock Day! Vårt mål är att föra ut kulturell mångfald utan att utmana religiösa föreställningar.

Många moderna högtider har sitt ursprung i religiösa fester, men firas numera av en bredare befolkningsgrupp. Halloween och Mardi Gras är exempel på detta, och i stor utsträckning även St Patricks Day, även om det säkerligen för många katoliker är en riktig helgdag (helig dag) med religiös betydelse.

Vad vi har försökt göra här på Habitot är att fokusera på de icke-religiösa element i firandet av större helger med bred kulturell betydelse som alla kan ha något att lära sig av och uppskatta dem samtidigt som vi undviker de religiösa högtiderna som tex jul, hanukkah², påsk och ramadan³ och alla referenser till deras religiösa ursprung. Nooroz⁴ är en vårhögtid, inte en religiös högtid, för att ta ett exempel.

Jag tror att du och din familj kommer att uppskatta de aktiviteter vi har planerat för den kommande Shamrock Day. Vi kommer att spela keltisk musik. Pysslingar och kittlar med guld kommer att finnas där och allt kommer att gå i

grönt. Allt detta kan få barnen att uppskatta och lära sig om den irländska kulturen, vilket är vår avsikt, och det är därför vi kallar det Shamrock Day istället för St Patricks Day.”

Det är uppenbart att människorna på Habitot vill väl. De vill att människor från olika kulturer ska kunna umgås över religiösa gränser och kunna lära av varandras kulturer utan att religiösa termer eller sedvänjor ställer till det. De drar sitt strå till stacken genom att göra något för barnen. Men, jag tror man missar något väsentligt om man skalar bort den religiösa innebörden på i grunden religiösa högtider. Det religiösa ursprunget till en högtid är en integrerad del av högtiden i sig. Utan den religiösa, kulturella och historiska bakgrunden tappar högtiden sin betydelse och blir i grunden ointressant. Utan den religiösa aspekten blir tex julen enbart en kommersiell högtid där pryglar byter ägare utan känsla och mening. Presenterna reduceras till materiella tillhörigheter och det faktum att det är en gåvorna är menade som ett tecken på kärlek och omtanke hamnar i bakgrunden.

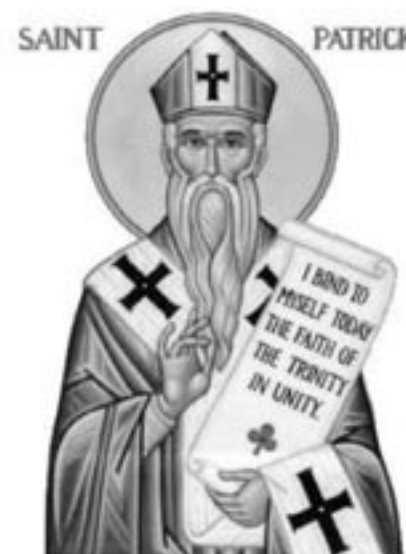
Därtill tror jag att vi faktiskt mår bra av att lära oss något om andra religiösa kulturers sedvänjor. Det hjälper oss att förstå och i förlängningen respektera våra medmänniskor. Att av rädsla, skala bort alla referenser till religion gör det multikulturella samhället en björntjänst. Man bidrar genom tystnad till att bibehålla kollektiva fördomar och religiösa barriärer. Detta riskerar att leda till kulturell urvattning och ökad segregering; raka motsatsen till vad man avsett.

Vi behöver de religiösa högtiderna och vi behöver ständigt påminnas om deras betydelse för vår kultur. Genom att hedra den egna kulturen samtidigt som man försöker lära sig om och av andra kulturer kan man också skapa förståelse och respekt.

Vem St Patrick var? Jo, han levde på slutet av 300- och början av 400-talet, föddes längs den brittiska kusten (hans far var enligt traditionen en romansk katolsk präst) och rövades som pojke bort tillsammans med sin syster av

irländska pirater, såldes som slav men lyckades fly när han var runt tjugo år gammal. Efter att ha studerat till präst, troligen i norra Frankrike) återvände han som vigd missionsbiskop till Irland. Han grundade bl a staden Amargh och gjorde den till biskopsäte. Han grundade kloster och kyrkor och indelade ön i stift. Han var kanske inte den förste som tog kristendomen till Irland, men han gjorde ett viktigt jobb med att konsolidera kristendomen och ge kyrkan en struktur. Hans arbete med att kristna Irland var i längden en förutsättning för att irländarna senare skulle kunna återkristna briterna efter saxarnas invasion. Som historisk figur är därför St Patrick oerhört viktig som en av de första samlande gestalterna i den irländska kulturen.

Krister Fast

¹ Shamrock Day = Treklöverdagen; treklövern är en irländsk nationalsymbol

² Judisk högtid som infaller ...

³ Den muslimska fastemånaden

⁴ Det iranska nyårsfirandet.

Äktenskapsutredningen forts. från sid 6

Communio kommer naturligtvis att fortsätta rapportera om utvecklingen i frågan och hur Liberala Katolska Kyrkan väljer att hantera en eventuell förändring i lagstiftningen.

Red.

LIBERALA KATOLSKA KYRKAN

Biskopsämbetet: Regionalbiskop Sten-Bertil Jakobson, Solrosgatan 16, 722 45 Västerås,
tel 021-33 34 70, mob. 070-536 65 37, e-post regionary@lkk.se

Biskop Evert Sundien, Hagagatan 37, 113 47 Stockholm, tel 08-33 20 06, mob. 070-660 42 69

STOCKHOLM

S:t Mikael och Alla Änglars Församling.
S:t Mikael Domkyrka, Flottbrovägen
5, St Essingen, 112 64 Stockholm, tel
08-656 26 65. Pg 5 58 95-7.

Ansvarig församlingspräst: fader Jonas
Anundi, Hauptvägen 13 ll, 123 58 Farsta
08-686 39 43, 070-464 90 34

GÖTEBORG

Kontaktperson: Fader Mikael Hallgren,
Sandbäcksgatan 2, 431 33 Mölndal,
tel 0730-366 861.

NORRKÖPING

S:t Franciskus kyrkogrupp.
c/o Marianne Andersson-Söderström
Hörngatan 16 A, 602 34 Norrköping
tel 011-16 10 81

VÄSTERÅS

Maria församling.
Ansvarig församlingspräst biskop Sten-
Bertil Jakobson, Solrosgatan 16, 722 45
Västerås, tel 021-33 34 70.
Bankgiro 5604-2500

AVESTA

S:t Staffans kyrkogrupp.
Se Stockholm

UPPSALA

Maria församling. Ansvarig försam-
lingspräst fader Dag Kyndel. Kontak-
tperson Gudrun Fleetwood, 018-53 01
20, Pg 442 00 00-4.

LUND

S:t Rafaels Kyrkogrupp
c/o Stefan Brauer, Östen Undéns gata 5
227 62 Lund, 046-780 06 40

OTTERBÄCKEN

S:t Rafaels kyrkogrupp
c/o Carina Carlström, Amnevägen 34,
547 72 Otterbäcken, tel 0551-224 80

SAMFUNDET LIBERALA KATOLSKA KYRKAN I SVERIGE

Ordf. Nappe Holmström Björnus,
Furustigen 3, 133 34 Saltsjöbaden, tel
08-717 26 99
Pg 216 28-3

LKK INTERNATIONELLT

The Liberal Catholic Church
27 Old Gloucester St
London WC1N 3XX
United Kingdom
e-mail: LCC@kingsgarden.org
Presiding bishop Maurice Warnon

Hemsida:
<http://kingsgarden.org/LCC>

Information om kyrkan och försam-
lingarnas verksamhet kan du få på
Internet:

www.lkk.se

Communio är organ för den svenska
grenen av Liberala Katolska Kyrkan
och utkommer med fyra nummer
per år. Prenumeration sker enklast
genom att sätta in 75 kronor på
postgiro 88 82 44-1, COMMUNIO.

Ansvarig utgivare:
Sten-Bertil Jakobson, tel 021-33 34 70.

Redaktion:
Kristen Fast tel 08-724 83 28
Rose-Marie Johansson tel 018-55 01 91
Carina Carlström 0551-22 480

Redaktion och expedition:
Solrosgatan 16, 722 45 Västerås.

Tryck: JUSTNU-tryck, Västerås.
ISSN 0345-2018.

*Tankefrihet och rätt att ge uttryck
för den är en fundamental princip i
LKK. Kyrkan själv är inte ansvarig
för gjorda påståenden eller uttryckta
uppfattningar i denna tidning, bara
när de är betecknade "officiellt".*

Sista manusdag för nr 2-2007 är den
1 juni 2007.

En stor dag i Yanoun

forts. från sid 5

den unga killen som kommit från Rabbis
For Human Rights. Inga mer bosättare
syns till. Den stora dagen blir en lugn
och lyckad dag. Lagom till lunch går vi
tillbaks alla tillsammans. Med oss har
vi de två åsnorna och framför oss driver
vi en bråkande skock får. Då känner jag
en strimma hopp för Yanoun.

Axel Nyström

¹ www.shechem.org/itamar

² <http://www.peacenow.org.il/site/en/peace.asp?pi=61&fld=191&docid=2258>

³ Thomas Mandal, "Living with Settlers",
EAPPI, 2006, sid 39

Aktuell LKK-litteratur

Liturgi 3:e upplagan.....135 kronor

Psalmbok.....55 kronor

*LKK:s egna särpsalmer samt liturgiska psalmer
och gradualer som ingår i kyrkans liturgi*

Principförklaring och kort lärosammanfattning.....20 kronor

99 frågor och svar om Liberala Katolska Kyrkan50 kronor

Kristen Gnosis..... 250 kronor

All försäljning sker mot förskotts betalning till COMMUNIO pg 88 82 44-1
portofritt! Upplysningar genom Rose-Marie Johansson, Täljstensvägen
11G, 752 40 Uppsala, tel. 018-550191.

Har Du förnyat din prenumeration på Communio?

Tidningen kommer ut med 4 nr per år.

Prenumerera gör Du lättast genom att sätta in prenumerationsavgiften
75 kronor på postgiro 88 82 44-1

OBS För medlemmar i
nedanstående församlingar ingår
Communio i medlemsavgiften:

S:t Mikael församling
Maria församling i Västerås